

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราทำบุญเนาะ เราต้องการความมั่นคง โลกเขาต้องการอำนาจกันนะ แสวงหาอำนาจ อำนาจทำให้คนเสีย ถ้าอำนาจเป็นธรรม อำนาจนั้นจะเป็นคุณงามความดี อำนาจที่จะทำให้คนเสียเพราะหลงใหลใจ เพราะขาดสติ เราถึงแสวงหาอำนาจเพื่อความมั่นคง แต่พอมีอำนาจแล้วเราก็ตลึงระเริง นี่อำนาจทางโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเหมือนแทงไฟ ทุกคนวิ่งเข้าไปกอดแทงไฟ บอกว่าร้อนๆ แล้วก็ทุกข์ยากกัน

แต่อำนาจโดยธรรมนะ ถ้าอำนาจโดยธรรม เรามีสติ มีปัญญา ถ้าเป็นธรรมนะมันควบคุมกิเลสค้นหาความทะยานอยากของเราได้ คำว่ากิเลสค้นหาความทะยานอยากคือว่ามันวิตกกังวล โดยไม่มีความจำเป็น แต่ถ้ามันเป็นสติปัญญาของเราละ? เห็นไหม มันมีสติ มันถึงมีอำนาจครอบคลุม ถ้ามีอำนาจครอบคลุม มันครอบคลุมกิเลสไว้ ถ้าครอบคลุมกิเลสไว้ ถ้ามีสติปัญญา

ในสมัยโบราณนะ เวลาพวกทาส เวลาเขามีสติปัญญาของเขา เขามีมวลชนของเขา เขาสามารถยึดอำนาจของเขา เขากลับคืนมาได้นะ แม้แต่ทาสถ้ามีสติปัญญา เพราะ! เพราะเขาเป็นทาสโดยสังคัม โดยเรื่องของโลก แต่สติปัญญาของเขา เขามีอำนาจในตัวของเขาเอง อำนาจที่เป็นธรรม เห็นไหม อำนาจที่เป็นธรรมมันมีสติปัญญา พอมีสติปัญญามันแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ ถ้าแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้นะ เราคิดคำนวณได้ว่าสิ่งใดควรและไม่ควร

คำว่าควรหรือไม่ควร เห็นไหม เวลาพระเรามาประพฤติปฏิบัติ เป็นอาบัติ ต้องอาบัติ เพราะความไม่รู้ ต้องอาบัติเพราะความไม่ควรร ของที่ควรว่าไม่ควร ของที่ไม่ควรว่าควร นี่มันเป็นอาบัติทั้งนั้นแหละ คำว่าเป็นอาบัติ เพราะเราทำไปโดยสติปัญญาของคน บางคนมีปัญญามาก คิดสิ่งใดนี้ปัญญาเลอเลิศ แต่ แต่กาลเทศะมันไม่ได้ นี่ทางการวิจัยทางธุรกิจเขาบอกว่าตลาดมันเล็ก ตลาดมันยังไม่สมควรแก่การลงทุน เขาลงทุนไปมันไม่ได้ แต่ถ้าตลาดมันสมควรแก่การลงทุนนั้น ลงทุนแล้วมีผลตอบแทนที่มันคุ้มทุน เขาทำของเขาได้

นี่อำนาจวาสนาของคนมันอยู่ตรงนี้ ตรงที่เราคิดได้ แต่เราทำไม่ได้ แต่คนอื่นเขาคิดได้ แล้วเขาทำของเขาประสบความสำเร็จของเขา เห็นไหม นี่เวลาหลวงตาท่านบอกว่า

“เวลาเราทำบุญกุศลของเราละ บุญนี้จะมาช่วยต่อเติมเรา”

คำว่าต่อเติมเราละ เราทำสิ่งใดขาดตกบกพร่อง สิ่งนั้นมันจะมาเติมเต็ม แต่ถ้าเราไม่มีบุญของเรา เราทำสิ่งใด เห็นไหม เราคิดได้ เราทำได้ แต่ทำแล้วประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของเรา เราปรารถนาตรงนั้น นี่พูดถึงเรื่องทางโลกนะ คำว่าอิทธิพลๆ ถ้าอิทธิพลในทางคุณงามความดีก็มีอิทธิพลเหมือนกัน แต่อิทธิพลอย่างนี้มันชักนำให้คนทำคุณงามความดี แต่ถ้าอิทธิพลทางโลก นี่พอมีทางโลกเพราะมันขาดสติ

คำว่าขาดสติละ เวลามันมีการเวียนขอ ใครถ้ามีอำนาจ ทุกคนจะเข้าไปสู่อำนาจนั้น พอเข้าสู่อำนาจนั้น มันก็เข้าไปเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ผลประโยชน์ของเขาละ แต่ถ้าเป็นธรรมชาติของเรา เรามีสติปัญญาของเรา สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ เราก็เข้าใจว่าเป็นประโยชน์ ประโยชน์ทางโลก เราก็เข้าใจว่าเป็นประโยชน์ทางโลก วัตถุประสงค์ของมันเป็นสมบัติสาธารณะ มันอยู่กับโลกนี้ คุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา

ถ้าทำคุณงามความดีทางโลกเขา เขาทำความดีของเขาเพื่อให้คนเข้าใจว่าเขาเป็นคนดี แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม เราทำความดีเพื่อเราเอง เราปิดทองหลังพระ ปิดทองก้นพระด้วยนะ เวลาเราทำคุณงามความดีของเรา เราต้องเอาชนะจิตใจของเรา นี่เรากำหนดพุทโธ พุทโธ ถ้าจิตเราควบคุมใจของเราได้ เราจะมีอำนาจ มีอำนาจ เห็นไหม มันจะมีกำลังเป็นสมาธิได้ ถ้ามีสมาธิได้มันจะเกิดปัญญาได้ ถ้าคนเกิดปัญญา เขาบอกว่าปัญญาจะครอบครองโลกนะ ใครถ้ามีปัญญา เขาแข่งขันกันด้วยปัญญา

ทีนี้ปัญญาของโลก ปัญญาการเล่ห์เหลี่ยม ปัญญาการฉ้อฉล ต้องทันกันเพื่อการปกครองทางโลก แต่เวลาจิตใจของเรา เวลาเราคิดของเรา นี่มันว่ามีความถูกต้อง มีความถูกต้องคิงามไปทั้งนั้นแหละ ความคิงามเพราะมันเป็นเรา สิ่งที่เป็นเรา เห็นไหม นี่เพราะเราขาดสติ เพราะอำนาจเราอ่อนแอ อำนาจเราอ่อนแอลงนะ กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันจะเข้มแข็งขึ้น แล้วมันจะมีอำนาจเหนือหัวใจเรา พอมีอำนาจเหนือหัวใจเราละ เราทำสิ่งใดขาดสติเราว่าเราถูกต้องทั้งนั้นแหละ เราไม่มีสติปัญญายังคิดได้เลยว่าที่ทำไมมันกระทบกระเทือนใคร

มันกระทบกระเทือนนะ ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเบียดเบียนตน แล้วก็เบียดเบียนผู้อื่น มันเบียดเบียนหัวใจ เพราะมีอำนาจเหนือหัวใจนี้ มันเหยียบย่ำหัวใจนี้ แล้วมันก็ไปเบียดเบียนผู้อื่น พอเบียดเบียนผู้อื่น เรารู้ว่าเราทำถูกต้อง เราปรารถนาดี เวลาบอกว่าเราปรารถนา เราตั้งใจทำคุณงามความดี เราตั้งใจทำคุณงามความดี ปรารถนาดี คนเขานอนอยู่ เขานอนหลับอยู่ เราปรารถนาดีไปปลุกให้เขาตื่นขึ้นมา ปลุกเขาตื่นขึ้นมาเพื่อจะให้ธรรมะเขา

เขานอนหลับพักผ่อนของเขา เขายังไม่ตื่นขึ้นมา เขารับรู้สิ่งใดกับเราไม่ได้หรอก ถ้ารับรู้สิ่งใดไม่ได้ เราก็เขย่าเขา ปลุกเขาขึ้นมา พอปลุกเขาขึ้นมา เราปรารถนาดีๆ ไอ้คนที่เราไปปลุกเขาขึ้นมาเขาอึดอัดมาก ปรารถนาดีอะไรเขาจะพักผ่อนของเขา มันไม่ใช่เวลาของเขา แต่ถ้าเขาตื่นขึ้นมา เห็นไหม แล้วเขาแสวงหา การแสวงหาณะ เวลาธรรมะ นี้เวลาจะเตือนกันนี้ไง เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดมันถึงลึกซึ้งไง

“การแก้จิตนี้แก้ยากมานะ”

การแก้จิต เพราะการแก้จิต เห็นไหม ทุกคนนี้ความคิดของตนก็ว่าตัวเองถูกต้องทั้งนั้นแหละ การแก้จิตมันต้องมีอุบาย มันต้องมีกุศโลบาย กุศโลบายว่าสิ่งที่ทำอยู่นี้มันถูกต้องไหม? ถ้ามันถูกต้อง มันถูกต้องของโลกนะ เวลาถูกต้องของโลก กาลเทศะมันมีหรือเปล่า? ทางโลกเขายังต้องมีกาลเทศะ เขามีมารยาทนะ คำว่ามารยาทนั้นมารยาททางสังคม

ประเพณีวัฒนธรรม เราบอกประเพณีวัฒนธรรมไม่ใช่ธรรม เวลาเราประพฤติปฏิบัติของเรา เวลาอยู่กับสังคมมันก็ต้องมีประเพณีวัฒนธรรม แต่จิตใจของเราล่ะ? จิตใจของเรา เวลาประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะต้องเข้มแข็งมากกว่านั้น ถ้าเข้มแข็งมากกว่านั้น เห็นไหม นี่มันต้องเด็ดเดี่ยว วัฒนธรรมมันก็บอกว่าอะลุ่มอล่วยกัน อะลุ่มอล่วยกัน นี่เรื่องของโลก มันต้องมีการออมชอม มันต้องมีการปรียาหารหรือกัน อันนั้นเป็นเรื่องของโลก มันก็ต้องแบ่งปันกันให้เหตุผลของโลกกับเหตุผลของธรรม แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัตินี้เหตุผลของเรา

เวลาเหตุผลของเรา ถ้าเหตุผลของเรา เราต้องมีสัจจะ ถ้ามีสัจจะ ศีลมันก็เป็นปกติของมัน แต่ถ้าเราไม่มีสัจจะนะ เราพูดสิ่งใด เราปรารถนาทำสิ่งใด เราก็อ่อนแอ เราทำสิ่งนั้นไม่ได้ เห็นไหม นี่ถ้าอำนาจโดยสติปัญญาของเรา อำนาจโดยธรรมของเราอ่อนแอลง สิ่งนี้มันจะมีมากขึ้น

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา นี่อำนาจโดยธรรมมันมากขึ้น เรามีเหตุมีผลแล้ว มีเหตุมีผล ชีวิตนี้เกิดมาทำไม? ชีวิตนี้คืออะไร? เกิดมานี้เกิดมาทำไม? แล้วเกิดมานี้เกิดมาทุกข์ยากเพื่ออะไร?

แล้วถ้าเกิดมาทุกข์ยาก เรามันคนมีคבוד เรามันคนไม่มีสติปัญญา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก เห็นไหม จิตนี้ไม่เคยตาย เวียนตายเวียนเกิดมา เพราะเวียนตายเวียนเกิดมา ในปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุปเพณิวาสนาสติญาณย้อนอดีตชาติไป นี่ทำไมเราถึงมาเป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระพุทธเจ้าเพราะเหตุใด? เหตุเพราะมันมีเหตุมีผลรองรับมาตลอด แล้วถ้าไม่เป็นพระพุทธเจ้า นี่มันจุดอุปปาตญาณมันไปข้างหน้าอย่างไร?

นี่จิตมันเป็นสภาวะแบบนั้น ถ้าเป็นสภาวะแบบนั้น นี่การเวียนตายเวียนเกิดมันมีของมัน ถ้ามีของมัน เห็นไหม ชีวิตนี้เกิดมาทำไม? ถ้าเกิดมานะ เกิดมาเพราะมันมีอำนาจวาสนาไง เกิดมานี้เป็นผลของวิญญะนะ ผลของวิญญะ เราต้องมีเวรมีกรรมต่อกัน เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “คนที่เกิดมานี้ไม่เคยเป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้องกันในชาติใดชาติหนึ่งเลย ไม่มี” คนที่เวียนเกิดเวียนตาย ที่เป็นมนุษย์ทั้งโลก ที่ไม่เคยเป็นญาติพี่น้องกันในชาติใดชาติหนึ่งไม่มีเลย ไม่มี เพราะการเกิดการตายนี้มันซับซ้อนมากมันซับซ้อนมากมันซับซ้อนมาก

ฉะนั้น การเกิดการตายนี้เป็นผลของวิญญะ ที่นี่ผลของวิญญะนี้เราเกิดมาทำไม? เราเกิดมาถ้าเราเกิดทางวิทยาศาสตร์เราก็พิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ว่าคนเกิดเพราะอะไร? จิตวิญญะมาจากไหน? ก็พิสูจน์กันไป แต่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันพิสูจน์โดยจิตใจ เพราะจิตดวงนี้มันเกิดมันตาย พอมันเกิดมันตาย พอมันเกิดมาเป็นมนุษย์ ความเกิดเป็นมนุษย์ ในวิญญะนี้การเกิดเป็นมนุษย์มีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะเกิดเป็นมนุษย์มันมีอิสรภาพ ทำดีก็ได้ ทำชั่วก็ได้ เวลาเป็นเทวดา อินทร์ พรหมนะเขาก็อยู่โดยความสุขของเขา เขาอยู่ในสถานะทิพย์ของเขา เวลารกอเวจีนะเขาก็ต้องอยู่ในกถกตึกา โคนบังคับอยู่ตลอดเวลา แต่เวลาเกิดเป็นมนุษย์นี้ สิทธิอิสรภาพ เรามีเสรีภาพจะทำสิ่งใดก็ได้

ถ้าเรามีสติปัญญา เห็นไหม ถ้าเราปฏิบัติธรรม อำนาจโดยธรรม ถ้าธรรมมันมีกับเรา นี่ชีวิตนี้มันเกิดมาจากไหน? เกิดมาทำไม? เวลาเกิดมาแล้ว เวลาตายแล้วตายไปไหน? ถ้าตายไปไหนนะเราทำประโยชน์ก็ประโยชน์กับโลกนะ เวลาทำประโยชน์กับโลก เห็นไหม เพราะชีวิตนี้มันต้องมีของมันอยู่ เวลาเราเกิดมามันต้องมีปัจจัย ๔ เวลาเป็นเทวดา อินทร์ พรหมเขาอาหารเป็นทิพย์ของเขา เวลาเกิดเป็นมนุษย์นี่อาหารเป็นคำข้าวของเรา มันต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย

ชีวิตจะดำรงอยู่ได้อย่างไร? ชีวิตเกิดมา เห็นไหม คุณพ่อแม่เลี้ยงดูมา ทะนุถนอมมาขนาดไหน? แล้วเราจะเลี้ยงตัวเอง เราเลี้ยงตัวเองไม่ได้หรือ? เวลาพ่อแม่เลี้ยงดูมา คุณป้อนข้าวป้อนน้ำมาเพื่อจะให้เติบโตขึ้นมา พอเติบโตขึ้นมา เราโตขึ้นมาแล้วเราต้องเลี้ยงตัวเราเอง ปัจจัย ๔ เราต้องดำรงชีวิตของเรา นี่ดำรงชีวิตของเราในภพชาตินี้ ถ้าเรามีสติปัญญา ในภพชาตินี้เราก็ได้ทำของเรา เราทำของเราละ คนถ้าเป็นคนดี คนมีสติปัญญา นี่เป็นคนดีมันถึงจะมีสติปัญญาคิดถึงอริยทรัพย์ คิดถึงคุณงามความดีที่แท้จริง

คุณงามความดีที่แท้จริง เห็นไหม เวลาสุข เวลาทุกข์ ถ้าเรามีธรรมในหัวใจ ถ้ามีธรรมในหัวใจมันจะแยกแยะได้ นี่แยกแยะได้ว่าอะไรควรและไม่ควร เวลาอะไรควรและไม่ควรนะ เวลาประพฤติปฏิบัติไปถึงขั้นอนาคานะ พระอนาคานะมีความสุขขนาดไหน? เป็นพระโสดาบัน เป็นสัทธา เป็นอนาคา พอเป็นอนาคานะ จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลส

จิตเดิมแท้นี้ส่องใส เวลามันเศร้าหมอง เห็นไหม เวลามันเศร้าหมอง มันทำให้เศร้า อาลัย อารมณ์ กิเลสที่ละเอียดมันไม่ใช่ความสุขความทุกข์ที่มันต้องมีอารมณ์สัญญาความรู้สึก มันแค่อาลัยอารมณ์ มีความอาลัยอารมณ์ มีความหวังใจ อันนี้ทุกข์อันละเอียด ถ้าทุกข์อันละเอียดนะ ถ้าทุกข์อันละเอียด นี่พูดถึงพระอนาคานะ แต่ของเราเป็นปุถุชน เวลาความรู้สึกนึกคิดมันเหยียบย่ำ เราก็ไม่รู้ เราว่าเป็นเรา สรรพสิ่งนี้เป็นเรา เราคิดถูกต้อง เราเจตนาดี เราปรารถนาดี เราเป็นคนดี เราทำเพื่อชีวิตของเรา มันก็ทำเพื่อโลก เห็นไหม ทำเพื่อโลก ทำเพื่อโลก แต่ถ้ามันจะทำเพื่อตัวเอง ทำเพื่อหัวใจมันต้องมีสติปัญญา ให้มันปล่อยวางให้ได้

การสละออก การเสียดสละวัตถุนี้เพื่อเป็นการแสดงค่าของน้ำใจ ค่าของน้ำใจมันเสียดสละวัตถุขึ้นมาเพื่อมันเป็นสาธารณะ จิตที่เป็นสาธารณะ แต่เวลาเรามีสติปัญญานะ กำหนดพุทฺโธ พุทฺโธทำให้มันสงบระงับเข้ามา นี่มันสละ สละตัวมันเป็นเอกเทศ เวลาเราบอกว่าสิทธิเสรีภาพ เสรีภาพ ถ้าจิตมันเป็นสิทธิเสรีภาพโดยที่ไม่มีสัญญาอารมณ์ ไม่มีคุณโลก ความโกรธ ความหลงครอบงำมันนะ มันจะเป็นอิสระภาพของมัน โดยธรรมชาติของมัน

นี่สัมมาสมาธิ มันมีธรรม อานาจาสนา นี่ธรรมที่เป็นสัมมาทิฎฐิ เป็นความเห็นถูกต้อง ถ้ามันรู้ของมัน มันเห็นของมันนะมันจะมีค่า ถ้ามีค่าขึ้นมา เห็นไหม ความอาลัยอารมณ์มันก็ไม่มีความเครียด ความวิตกกังวลมันก็ไม่มีความไม่มี เพราะมันเป็นอิสระ มันไม่มีสิ่งใด

เข้าไปเจอปนมันเลย นี่เป็นสัมมาสมาธิ แล้วเกิดถ้ามันฝึกหัดใช้ปัญญาของมันไป ปัญญาของมันจะเกิดอริยทรัพย์ ถ้ามันเกิดอริยทรัพย์ที่แยกแยะว่าสรรพสิ่งในโลกนี้

“สรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตา”

นี้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ นี่สัพเพ ธัมมา อนัตตา สภาพะนี้เป็นอนัตตา อนัตตาเพราะอะไร? เพราะจิตมันเห็น มันฝึกฝนของมัน ถ้ามันฝึกฝนของมันนะ นี่สิ่งที่เป็นธรรม เป็นธรรมรส เป็นธรรมโอสถ นี่มันจะไปรักษาใจของมัน ถ้ารักษาใจของมัน มันคลายพิษ คลายสัทกกายทิฏฐิความเห็นผิด ถ้ามันคลายของมัน นี่เวลาเราเกิดมา นี่เราเกิดมาทำไม? ผลของวิญญูะเราเกิดมาโดยเวร โดยกรรม ผลของวิญญูะมันต้องเกิด จิตนี้มันมีแรงขับ มันตายจากมนุษย์ไปก็ไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม หรือตายจากมนุษย์ก็เกิดเป็นมนุษย์ มันมีแรงขับของมัน มันต้องไปตามธรรมชาติของมัน

นี้ธรรมชาติคือการเกิดและการตาย นี่ผลของวิญญูะ เวลาที่มีสติปัญญาขึ้นมา มันคลายออก คลายแรงขับอันนี้ออกไปมากเข้าๆ จนถึงที่สุด จิตเดิมแท้นี้ฟ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้หมองไป ด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้นี้ฟ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส พอข้ามพ้นกิเลส เห็นไหม มันไม่ใช่ฟ่องใส เพราะมันฟ่องใสมันก็เศร้าหมอง พอมันฟ่องใส มันเศร้าหมอง มันไม่มีสิ่งใดที่ไปครอบงำมัน แต่มันก็ยังอาลัยอาวรณ์ในตัวของมัน มันเป็นขั้น ๑ ขั้น ๑ ก็เกิดบนพรหม

แต่ถ้าเป็นสัจภาพที่เราพิจารณาของเรานะ เวลามันพ้นไปแล้ว นี่มันพ้นกวางสวะ พ้นหมด ไม่มีสถานะใดๆ ทั้งสิ้น พอไม่มีสถานะ ไม่มีสถานะที่ ไม่มีเป้าหมาย ไม่มีที่เป็นจุดหมาย เห็นไหม มารมันถึงหาไม่เจอใจ

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกแล้ว เจ้าจะเกิดบนจิตของเรา ไม่ได้อีกเลย เจ้าจะเกิดบนดวงใจของเราไม่ได้อีกเลย”

นี่สิ่งนี้ถ้าเรามีอำนาจโดยธรรม มีอำนาจโดยธรรมมันจะแสวงหา มันมีการกระทำ แล้วเวลากระทำในหัวใจ เราบอกว่าพระไม่มีงานทำ ไม่มีงานทำ พระนี่นะพยายามเอาจิตของเรา เอาความรู้สึกนึกคิดของเราไว้ในอำนาจของเรา เห็นไหม อำนาจโดยธรรมไว้ในอำนาจของเรา เราไม่ได้เอาสมบัติของใครเลย ไม่ได้เอาความรู้สึกของใครเลย เอาความรู้สึกนึกคิดของเรา เอาสิ่งที่

เป็นในหัวใจของเราไว้ในอำนาจของเรา แล้วเราก็พิจารณา เราก็แยก เราก็แยกด้วยสติ ด้วยปัญญาของเรา นิ่งงานของพระ งานของผู้ที่จะเอาอริยทรัพย์จากภายใน ถ้ามันแยก มันแยก มันพิจารณาของมันนะ มันรู้มันถอนของมัน ด้วยสติปัญญาของมันนะ มันจะคลายออกๆ เป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป

นี่อำนาจของโลก หามาแล้วเราก็หลงไหลมันไป อำนาจทางธรรมมันจะทำให้เราฉลาด เวลาพระอริยเจ้านะนิ่งอยู่ นิ่งอยู่เพราะอะไร? ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ว่า “อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า” ความนิ่งอยู่เพราะเขารู้ว่าโลกรู้กับเราไม่ได้ เราพูดเรื่องอริยทรัพย์ เขาจะพูดแต่เรื่องทรัพย์ของโลก ถ้าเรื่องอริยทรัพย์คนมันจะรู้ด้วยไม่ได้ แต่ถ้าจิตใจของผู้ที่มีคุณธรรมด้วยกันมันจะรู้ได้ ฉะนั้น ถ้าเขาไม่รู้ไม่ได้ เราบอกเขาไปมันพูดคนละเรื่องเดียวกัน

เวลาครูบาอาจารย์แสดงธรรม เห็นใหม่ เวลาทางโลกเขาใช้สติปัญญาของเขาเทียบเคียง แต่เวลาธรรมของครูบาอาจารย์ออกมาจากใจ ออกมาจากใจมันเป็นข้อเท็จจริง นี่มันคนละเรื่องเดียวกัน ฉะนั้น เวลาพูดไป คนที่ฟังแล้วก็ซบเอาว่าเข้าใจ แต่เดี๋ยวก็พลั้งเผลอ แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงมันจะอยู่กับความจริงตลอดไป ความจริงมันเป็นแบบนี้ละ นี่อำนาจโดยโลก

ถ้าเรามีโดยอำนาจวาสนาบารมี เราก็มีของเรา แต่เราไม่หลงไหลไปกับมัน แต่ถ้าอำนาจของธรรมเรามีขึ้นมาได้นะ มันมีสติ มันมีปัญญา มันควบคุมหัวใจของเราได้ มันจะทำหัวใจเราไม่ให้เราร้อนจนเกินไปนัก แล้วมันฝึกฝนขึ้นมาจนมันมีกำลังขึ้นมา แล้วเราจะรู้จริงเห็นจริงในหัวใจของเรา นี่คือธรรมที่เราแสวงหากัน เราแสวงหาได้แล้วมันก็จะไปเป็นธรรมะส่วนบุคคล ที่เราศึกษากันนี่เป็นธรรมะสาธารณะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ ปัจจัยตั้งสันติภูมิจึง คือธรรมะส่วนบุคคล คือจิตนั้นมันสัมผัส มันรับรู้ของมัน แล้วเป็นความจริงของมัน นี่คือเป้าหมายที่เราจะแสวงหา

เราทำบุญกุศลกันนี้เป็นอามิส เพื่อให้ทุกอย่างบุญกุศลช่วยเกื้อกูลให้ชีวิตนี้ราบรื่น ให้การปฏิบัติราบรื่น นี่เราทำบุญกุศลกันเพื่อเหตุนี้ แต่เวลาจะพ้นทุกข์ เวลาจะพ้นจากกิเลสเราจะต้องใช้ปัญญาของเรา เราจะต้องจิตแก่จิต ปัญญาแก้กิเลส แล้วเราจะเห็นธรรม แล้วเราจะซาบซึ้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งของเรา เอวัง